

**CCE RF
CCE RR
REVISED**

ಕರ್ನಾಟಕ ಪೌರ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಂಡಳಿ, ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ, ಬೆಂಗಳೂರು – 560 003

**KARNATAKA SECONDARY EDUCATION EXAMINATION BOARD, MALLESWARAM,
BANGALORE – 560 003**

ଏସ୍ୟୁ.ୱେସ୍ୟୁ.ୱେଲ୍ଡ୍.ସି. ପରୀକ୍ଷା, ମାଟ୍ରିକ୍/ପତ୍ରିଲ୍, 2020

S. S. L. C. EXAMINATION, MARCH/APRIL, 2020

ಮಾದರಿ ಉತ್ತರಗಳು

MODEL ANSWERS

ದಿನಾಂಕ : 27. 03. 2020 |

ಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : 08-M

Date : 27.03.2020]

Code No. : 08-M

ವಿಷಯ : ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ – ಮರಾಠಿ

Subject : First Language — MARATHI

(ಹೊಸ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ / New Syllabus)

(තාලා අභ්‍යුත්‍රික & පුනරාවමින් තාලා අභ්‍යුත්‍රික / Regular Fresh & Regular Repeater)

ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 100

Max. Marks : 100

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
II.	पहिल्या दोन पदातील संबंध ओळखून तिसऱ्या पदाचा योग्य संबंध लिहा : $4 \times 1 = 4$	
7.	रामाने रावणास मारले : भावे प्रयोग :: लोकांनी चोर पकडला : ..... उत्तर : कर्मणी प्रयोग	1
8.	तो मुलगा खेळत आहे : वर्तमान काळ :: मी निबंध लिहिला असेन : ..... उत्तर : भविष्यकाळ	1
9.	दृष्टी असणारा : डोळस :: हरिणाच्या नाभीतील सुगंधी गाठ : ..... उत्तर : कस्तुरी	1
10.	कोथळा : पोट :: पक्षी : ..... उत्तर : खग, द्विज इ	1
III.	पुढील प्रश्नांची एका वाक्यात उत्तरे लिहा : $7 \times 1 = 7$	
11.	सर्वज्ञ कोणाला म्हटले आहे ? उत्तर : चक्रधरस्वार्मींना सर्वज्ञ म्हटले आहे.	1
12.	सोंड पाहणाऱ्या अंधाला हत्ती कसा वाटला ? उत्तर : सोंड पाहणाऱ्यास हत्ती मुसळासारखा वाटला.	1
13.	उत्तम कांबळे यांच्या आईचे नाव काय ? उत्तर : उत्तम कांबळेच्या आईचे नाव इलंदा होय.	1
14.	'सुन्या तिच्याही दाही दिशा' कवितेतील स्थियां दुःख कोठे पुरून ठेवतात ? उत्तर : स्त्रिया आपले दुःख मातीखाली पुरून ठेवतात.	1
15.	भरदुपारी कुणाची रांग लागते ? उत्तर : भरदुपारी पाणी वाहणाऱ्या बायांची रांग लागते.	1
16.	विंदा करंदीकरांचे पूर्ण नाव काय ? उत्तर : विंदा करंदीकरांचे पूर्ण नाव गोविंद विनायक करंदीकर.	1
17.	भुकेलेल्या पोटाना काय वर्ज्य नाही ? उत्तर : भुकेलेल्या पोटांना देवरक्तही वर्ज्य नाही.	1

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
V. 21.	<p>खालील प्रश्नांची उत्तरे दोन तीन वाक्यात लिहा : चिंतामण विनायक जोशी यांचा परिचय लिहा.</p> <p>उत्तर : चिं विं जोशी – 1892-1963 विनोदी लेखक, पाली भाषेचे व्यासंगी, बडोदा सरकारचे दफ्तरदार. ‘सहविचार’ नियतकालिकाचे संपादक, चिमणराव व गुंडयाभाऊ हे मानसपुत्र. पुस्तके – एरंडाचे गुळाळ, चिमणरावांचे चळाट, आणखी चिमणराव, वायफळाचा मळा, आसाडवाडीचे देव.</p>	7 × 2 = 14 2
22.	<p>छत्री दुकानदाराला आश्चर्य का वाटले.</p> <p>उत्तर : जुन्या बाजारातसुद्धा जुन्या छत्रीची किंमत वीस पंचवीस रुपये होती परंतु लेखकाने बारा रुपयाची छत्री निवडली होती. ती छत्री घेतली की अंगावर पाणी येण्याची शक्यता होती हे सांगुनही ती छत्री निवडल्यामुळे दुकानदारास आश्चर्य वाटले.</p>	2
23.	<p>पुढल्या शिक्षणाला लई खर्च येईल का ? संदर्भासह स्पष्टीकरण द्या.</p> <p>उत्तर : पाठाचे नाव :- आई समजून घेताना लेखक :- उत्तम कांबळे स्पष्टीकरण - लेखकाने आईस सातवी पास इाल्याची गोष्ट सांगितली गरिबीमुळे शिक्षणाचा खर्च कसा सोसायचा हा प्रश्न आईसमोर होता म्हणून तिने हे वाक्य म्हटले आहे.</p>	2
24.	<p>गंगुबाईंना कोणकोणत्या पुरस्कार व उपाधींनी सन्मानित करण्यात आले ?</p> <p>उत्तर : पद्मविभूषण, पद्मभूषण, तानसेन, केंद्रीय संगीत नाटक अकादमी, माणिकरत्न, कर्नाटक भूषण, गोदावरी पुरस्कार. सहा विद्यापीठांनी डॉक्टरेट दिली. संगीत सरस्वती, संगीत समाजी, भारतीय कंठ उपाधी मिळाल्या.</p>	2
25.	<p>‘बाहेर मिरविशी आत हरिशी वाकडे’ याचा अर्थ काय ?</p> <p>उत्तर : मठातील संन्याशांनी धर्मप्रसार, भक्तीप्रसार करावा पण अनेक संन्याशी, बुवा ते सोडून नुसतेच भक्तीचे ढोंग करतात. आपल्या बाह्य स्वरूपात बदल करून सोंग वठवितात परंतु प्रत्यक्ष देवाशी त्यांचे काही देणे घेणे नसते. हरिशी त्यांचे वाकडेच असते.</p>	2

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
26.	<p>कवी केशवकुमार यांचा परिचय लिहा.</p> <p>उत्तर : केशवकुमार - (1898 - 1969) प्रल्हाद केशव अत्रे नाटककार, दिग्दर्शक, कवी, प्राध्यापक, विनोदी लेखक वक्ता, पत्रकार विडंबनकार.</p> <p>नाटके – मी उभा आहे, तो मी नक्हेच, लग्नाची बेडी, भ्रमाचा भोपळा, उद्याचा संसार, साष्टांग नमस्कार</p> <p>आत्मचरित्र – कन्हेचे पाणी. झेंडुची फुले (विडंबन गीत संग्रह)</p> <p>‘श्यामची आई’ चित्रपटास राष्ट्रपती पुरस्कार.</p>	2
27.	<p>गुराख्याच्या जीवाची आग का होते ?</p> <p>उत्तर : लहानपणी चिखलाची गाई गुरे बनवून खेळणाऱ्या कवीचे बालपण संपले आणि गुरांमागे रानात जनावरांना चरण्यास न्यावे लागले. या छोट्या जीवाला भरपूर गुरांना घेऊन जावे लागे. या गाई ज्यावेळी पांगत त्यांना एकत्र करताना याला त्रास होई. त्यामुळे रागामुळे त्याच्या जीवाची आग होई.</p>	2
VI.	<p>खालीलपैकी कोणत्याही एक कल्पनेचा विस्तार करा :</p> <p>(अ) प्रयत्ने वाळूचे कण रगडिता तेलही गळे.</p> <p>(ब) अति तेथे माती.</p> <p>उत्तर : कल्पनाविस्तार (उत्तराचे मुद्दे)</p> <p>i) कल्पनेचा अर्थ सांगणे (शब्दशः अर्थ) 1</p> <p>ii) उदाहरण व स्पष्टीकरण $1\frac{1}{2}$</p> <p>iii) तात्पर्य $\frac{1}{2}$</p>	1 × 3 = 3
VII.	<p>खालील प्रश्नांची उत्तरे पाच सहा वाक्यात लिहा :</p> <p>फिरंग्याने श्रीमंताकडे कोणता तह केला ?</p> <p>उत्तर : आमच्याकडील कारकुनांचा सांभाळ करावा. आम्हास आठ दिवसांची मुदत द्यावी म्हणजे आम्ही आमचा सरंजाम घेऊन जातो आणि किल्ला तुमच्या हवाली करतो. कारकुनांना दरसाल 36 रु० व पंधरा मण भात द्यायचे कबुल केले व कामकाज सांगणार नाही असा तह केला.</p>	$10 \times 3 = 30$ 3

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
30.	<p>अनेक संकटांना डॉ. आंबेडकरांनी कशाच्या जोरावर तोंड दिले ?</p> <p>उत्तर : आत्मविश्वासाच्या जोरावर संकटांना तोंड दिले कारण त्यासारखी दुसरी दैवी शक्ती नाही. याच्यामुळे याच्यामुळे याच्यामुळे मुंबईत दहा बाय दहा खोलीत एकत्र कुटुंबात राहून एक पैशाच्या घासलेट तेलावर अभ्यास केला. इंगलंडमधील जो अभ्यासक्रम पूर्ण करण्यास आठ वर्षे लागत. तो त्यांनी 2 वर्षे 3 महिन्यात पूर्ण केला.</p>	3
31.	<p>मदर्स युनियन या संस्थेची माहिती लिहा.</p> <p>उत्तर : जपानमधील महत्वाची संघटना. तीन मजली इमारत पहिला मजला - मदर्स युनियनचे ऑफीस, दुसरा मजला - पालक संस्था, तिसरा मजला - शिक्षक संघ ऑफीस. दुसऱ्या महायुद्धात अनाथ व पोरक्या झालेल्या मुलांना आधार देण्यांचे कार्य, अध्यक्षा खूप वयस्कर पण उत्साही होत्या.</p>	3
32.	<p>शिबिर घेण्यासाठी येणारे शिक्षक नाखूष का असत ?</p> <p>उत्तर : कारण ते शिक्षक बाहेर गावाहून आले असल्यामुळे आदिवासी वातावरण व परिस्थितीशी जुळवून घेताना त्यांची चीडचीड व्हायची. पिढ्यान्पिढ्या अक्षरशत्रू असलेल्या आदिवासींच्या मुलांना शिकविण्याची तळमळ त्यांच्यापाशी नसायची ते म्हणायचे. 'ये आदिवासी कभी नहीं बदलेंगे' व सतत नाखूष रहायचे.</p>	3
33.	<p>गणा तात्यांना धाकट्या मुलाचा राग का येत होता ? स्पष्ट करा.</p> <p>उत्तर : कारण वाटणी करण्यासाठी पुढाकार धाकट्या मुलाचाच होता. तात्यांनी रात्रिंदिवस राबून सत्तावीस एकर जमीन कमवून ठेवली होती. त्यातली निम्यापेक्षा जास्त जमीन त्यांनी स्वतः मिळविली होती. व त्या जमिनीचा उल्लेख धाकटा मुलगा 'लंगोटभर' जमीन असा. करायचा म्हणून गणातात्यांना धाकट्याचा राग येत होता.</p>	3
34.	<p>शकुन सांगण्यासाठी ज्ञानेश्वर कावळ्याला कोणत्या गोष्टी देऊ करतात ?</p> <p>उत्तर : शकुन सांगण्यासाठी ज्ञानेश्वर कावळ्याला अनेक गोष्टी देवू करताहेत - सोन्याने पाय मढवीन, दही भाताची उंडी तोंडाला लावीन, वाटी भरून दूध देईन, पिकलेले रसाळ आंबे देईन.</p>	3

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
35.	<p>श्रीकृष्णाची प्राप्ती न झाल्यास रुक्मिणी काय करणार आहे ?</p> <p>उत्तर : रुक्मिणी म्हणते हे पदमनाभा ही माझी इच्छा पूर्ण नाही झाली तर माझी जीभ हासडून जीव देईन त्यानंतर पुढे शंभर जन्म घेऊन उग्र तपश्चर्या करेन आणि प्रत्यक्ष भगवान शंकरही ज्याला वंदन करतो असे श्रीकृष्णाचे पाय मी मिळविणार आहे.</p>	3
36.	<p>समाजसेवक कोणते काम करतात असे कवी यशवंत म्हणतात ?</p> <p>उत्तर : समाजसेवक नेहमी समाजाची व देशाची सेवा करतात ते करत असताना स्वतःच्या स्वार्थाला मुरड घालतात तिलांजली देतात. त्यावेळी ते कुटुंबाचा विचार करीत नाहीत. लोकसेवा हेच त्यांचे ध्येय असते. संपूर्ण समाजच आपले कुटुंब आहे या भावनेने ते कार्य करीत असतात.</p>	3
37.	<p>पृथ्वीचे प्रेम मिळावे यासाठी कोण कशाप्रकारे याचना करीत आहे ?</p> <p>उत्तर : तारे नटूनथटून दिमाखात येतात. उल्कारूपी फुले टाकतात. सूर्याचे दिव्यकण गोळा करून चंद्र पृथ्वीला मोहविण्याचा प्रयत्न करतो. प्रभेचा पिसारा पसरून शुक्र व मंगळ लाजुन प्रेमाची याचना करतात. त्याचप्रमाणे ध्रुव, धूमकेतुही आपल्या परीने प्रयत्न करतात.</p>	3
38.	<p>धरण कवितेतील स्त्रीच्या गरिबीचे वर्णन कसे केले आहे ?</p> <p>उत्तर : धरण कवितेतील स्त्री अतिशय गरीब आहे. कष्ट करूनही उपाशी राहणाऱ्या स्त्रियांचे प्रतिनिधीत्व ती करते. पहाटे उठून दळण दळावे लागते. पुरेसे धान्य तिच्याकडे दळायला नाही. त्यामुळे कणीकोऱ्याचा स्वयंपाक ती करते. मुलाला बुद्धीखाली ठेवून तिला उन्हात कष्ट करावे लागतात. पाय भाजू नयेत म्हणून ती पाला बांधून घेते, परंतु घोटभर पाण्यासाठी तिला वणवण भटकावे लागते.</p>	3
VIII.	<p>खालील प्रश्नांची आठ दहा वाक्यात उत्तरे लिहा :</p> <p>पिंपळ, बांबू, पपया, गुलमोहर या झाडांची वैशिष्ट्ये लिहा.</p> <p style="text-align: center;">किंवा</p> <p>‘हिरवे सांगाती’ या शीर्षकाची यथार्थता पटवून द्या.</p>	$4 \times 4 = 16$
39.		

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
	<p>उत्तर : झाडांची वैशिष्ट्ये –</p> <p>पिंपळ – पुरातन वृक्ष, मानवी रेणुशी मिळते जुळते. वाटसरूला सावली, खेळात पानांचा उपयोग औषधी गुणधर्म.</p> <p>बांबू – वनातला वारा सोंय सोंय असा शीळ घालतो जणू काही तो साई साई असे म्हणतो. खूप वर्षे बांबू देतात. नाश होण्याच्या वेळी फुले येतात.</p> <p>पपया – तीन वेळेस फळ दिलं की ही झाडं मरतात.</p> <p>गुलमोहर – झाड मोठं होताना विशेष काळजी घ्यावी लागते दरवर्षी लालेलाल मुकूट घालून त्याच्या फुलांच्या पन्या लेखकाच्या अंगणात उतरतात.</p> <p style="text-align: center;">किंवा</p> <p>हिरवे सांगाती शीर्षकाची यथार्थता –</p> <p>या पाठात लेखकाने अनेक झाडांची वर्णने केले आहेत प्राचीन काळापासून झाडाचे आणि मनुष्याचे नाते किती दृढ आहे हे सांगितले आहे. या वृक्षांच्या सोबतीतच ते खेळलेत रमलेत आणि लहानाचे मोठे झालेत. ही झाडे म्हणजे माणसेच आहेत असे त्यांना वाटते. आजही या झाडांची सोबत त्यांना महत्त्वाची वाटते. या वृक्षांना ते आपले सांगातीच समजतात.</p>	4
40.	<p>पतीच्या मृत्युनंतर टिटवं घेऊन जाताना सावित्री बाईंना कोणत्या गोष्टी आठवत होत्या ?</p> <p style="text-align: center;">किंवा</p> <p>सावित्रीबाई फुले या खन्या अर्थाने सहधर्मचारिणी होत्या हे स्पष्ट करा.</p> <p>उत्तर : टिटवं घेऊन जाताना एकेक हुंदक्याबरोबर एकेक आठवणी आठवत होत्या. लग्न, त्यांचे शिकवणं, शाळा, काशीचा पोरगा यशवंता, पिण्याच्या पाण्याचा हौद, गुलामगिरी पुस्तक, शुद्रांचं बोर्डिंग, बालहत्या प्रतिबंध गृह, मृत्युपत्र, सत्यशोधक समाज, अन् ऊर भरून आला व म्हणाला, “तू बी असंच काम करत मृत्युला सामोरे जा ।”</p> <p style="text-align: center;">किंवा</p> <p>बहुजनांना शिकविण्यासाठी म० फुलेनी मुर्लींची पहिली शाळा सुरु केली परंतु शिक्षिका मिळत नव्हती म्हणून त्यांनी सावित्रीबाईंना शिकवून तयार केले .. अनेक अडचणींवर मात करीत सावित्रीबाईंनी मुर्लींना शिक्षण देण्यासाठी प्रयत्न केला. फुल्यांनी सुरु केलेल्या प्रत्येक कार्यात सावित्रीबाईंचे पाठबळ होते. फुल्यांच्या मृत्युनंतरही त्या धैर्याने उभ्या राहिल्या म्हणून त्या खन्या अर्थाने सहधर्मचारिणी होत्या.</p>	4

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
41.	<p>‘सत्कार’ कवितेचे रसग्रहण तुमच्या शब्दात करा.</p> <p>उत्तर : ‘सत्कार’ ही मंगेश पाडगावकरांची प्रसिद्ध कविता असून ‘जिप्सी’ काव्यसंग्रहातून ती निवडली आहे. ती निसर्ग कविता मुक्तछंदात आहे. यामध्ये प्रतिकूल परिस्थितीवर मात करून उगवलेल्या गवताच्या पानाचा सत्कार करण्यात आला. त्याचे कौतुकपर वर्णन करण्यात आले आहे. अतिशय कठीण परिस्थितीला तोंड देत पहिल्या तृणपात्याचा जन्म होतो. पृथ्वीच्या संहाराची स्थिती असताना ते जन्मते. ते मृत्युंजयी आहे. जीवनाचा साक्षात्कार आहे, म्हणून त्याचा सत्कार केला आहे.</p> <p>तृणपात्याचा सत्कार करण्यासाठी पक्षांनी स्वागतगीत म्हटले. ढगांनी लवून मुजरा केला. वाञ्याने लाल मातीचा गुलाल उधळला, दक्षिणोत्तर सर कोसळली. सर्व दिशांतून अभीष्ट चिंतन झाले.</p>	4
42.	<p>पुढील कवितेच्या ओळी पूर्ण करा :</p> <p>नांदोत सुखे .... समुदाय प्रार्थना</p> <p>किंवा</p> <p>जातिभाव विसरुनिया .... भीती बावरी.</p> <p>उत्तर : पुढील कवितेच्या ओळी पूर्ण करा.</p> <p>नांदोत सुखे गरीब अमीर एक मतानी मग हिंदू असो, ख्रिश्चन वा हो इस्लामी स्वातंत्र्य सुखा या सकलामाजी वसू दे, दे वरचि असादे सकलास कळो मानवता, राष्ट्रभावना हो सर्वस्थळी मिळुनी समुदाय प्रार्थना.</p> <p>किंवा</p>	

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण
	<p>जातिभाव विसर्जनिया एक हो आम्ही अस्पृश्यता समूळ नष्ट हो जगातून खलनिंदका मनीही सत्य, न्याय वसू दे, दे वरचि असा दे सौंदर्य रमो घराघरात स्वर्गिण्यापरी हो नष्ट होऊ दे विपत्ती, भीती बावरी.</p>	4
IX. 43.	<p>उत्तान्याखालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :</p> <p>“जो आवडतो सर्वाना तोची आवडे देवाला” ह्या शब्दातच खन्या ईश्वर पूजनाचे रहस्य सांगितले आहे. दीन-दुबळ्यांची, अनाथ, अपंगाची सेवा हीच खरी ईश्वरपूजा आहे. माणुसकी हा धर्म आहे. जनसेवा हीच खरी ईश्वर सेवा. आपण ईश्वराला मंदिरात, वन-उद्यानात शोधतो, पण तो दीन दलितांची करुणाभरी व्यथा बनून दुःखितांच्या द्वारी आपल्यासाठी तिष्ठत असतो. आपण दगडाच्या देवाला पंचपक्वान्नांचा नैवेद्य दाखवितो पण भुकेलेले जीव घासभर अन्नासाठी तळमळत असतात. भुकेलेल्यांच्या ओठी घातलेला घासच ईश्वराप्रत पोचतो. दीन दुःखितांचे अश्रु पुसले, रोगग्रस्तांची सेवा केली, तर ती खरी ईश्वरसेवा घडेल, भव्य मंदिर उभारण्यापेक्षा शाळेसाठी इमारत बाधून, गरजू व गरीब विद्यार्थ्यांच्या विनामूल्य शिक्षणाची सोय करावी, एखादे हॉस्पिटल उभारून गरिबांच्या औषधोपचारांची सोय केली तर ते महान पुण्यकृत्य ठरेल.</p> <p>प्रश्न :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) खरी ईश्वरपूजा कोणती ? 2) महान पुण्यकृत्य कोणते ? <p>उत्तर :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) समाजात जे दीनदुबळे, अनाथ, अपंग असतात त्यांची सेवा करणे, भुकेलेल्या लोकांना अन्नदान करणे, रोगग्रस्तांची सेवा करणे, हीच खरी ईश्वरपूजा आहे. 2) गरजू व गरीब विद्यार्थ्यांना विनामूल्य शिक्षण देणे, एखादे हॉस्पिटल उभे करून गरिबांच्या औषधोपचारांची सोय करून देणे हेच पुण्यकृत्य होय. 	$1 \times 4 = 4$ 2 4

प्रश्न क्रमांक	अचूक उत्तरे	गुण																						
X.	<p>पत्रलेखन करा :</p> <p>44. पर्यावरण संरक्षणाचे महत्त्व पटवून देणारे पत्र तुमच्या मित्राला लिहा.</p> <p>किंवा</p> <p>गावात होणारा अनियमित वीजपुरवठा सुरक्षीत करण्यासाठी अधिकान्याला तक्रार अर्ज लिहा.</p> <p>उत्तर :</p> <p style="text-align: center;">पत्र</p> <table> <tbody> <tr> <td>i) प्रेषक पत्ता (पाठवणाऱ्याचा पत्ता, तारखेसह)</td> <td>1</td> <td rowspan="5" style="vertical-align: middle;">5</td> </tr> <tr> <td>ii) मायना</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>iii) विषय मांडणी व भाषा सजावट</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>iv) समारोप व सही</td> <td>$\frac{1}{2}$</td> </tr> <tr> <td>v) कोणाला पत्र पाठवायचे त्याचा पत्ता.</td> <td>$\frac{1}{2}$</td> </tr> </tbody> </table> <p>किंवा</p> <p>अर्ज</p> <table> <tbody> <tr> <td>i) प्रेषक पत्ता (पाठवणाऱ्याचा पत्ता, तारखेसह)</td> <td>1</td> <td rowspan="5" style="vertical-align: middle;">5</td> </tr> <tr> <td>ii) मायना</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>iii) विषय मांडणी</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>iv) मजकूर</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>v) सही व पत्ता (कोणाला अर्ज पाठवायचा)</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	i) प्रेषक पत्ता (पाठवणाऱ्याचा पत्ता, तारखेसह)	1	5	ii) मायना	1	iii) विषय मांडणी व भाषा सजावट	2	iv) समारोप व सही	$\frac{1}{2}$	v) कोणाला पत्र पाठवायचे त्याचा पत्ता.	$\frac{1}{2}$	i) प्रेषक पत्ता (पाठवणाऱ्याचा पत्ता, तारखेसह)	1	5	ii) मायना	1	iii) विषय मांडणी	1	iv) मजकूर	1	v) सही व पत्ता (कोणाला अर्ज पाठवायचा)	1	
i) प्रेषक पत्ता (पाठवणाऱ्याचा पत्ता, तारखेसह)	1	5																						
ii) मायना	1																							
iii) विषय मांडणी व भाषा सजावट	2																							
iv) समारोप व सही	$\frac{1}{2}$																							
v) कोणाला पत्र पाठवायचे त्याचा पत्ता.	$\frac{1}{2}$																							
i) प्रेषक पत्ता (पाठवणाऱ्याचा पत्ता, तारखेसह)	1	5																						
ii) मायना	1																							
iii) विषय मांडणी	1																							
iv) मजकूर	1																							
v) सही व पत्ता (कोणाला अर्ज पाठवायचा)	1																							
XI.	<p>निबंधलेखन करा :</p> <p>45. संगणक काळाची गरज.</p> <p>किंवा</p> <p>पूरग्रस्ताचे मनोगत.</p> <p>उत्तर :</p> <table> <tbody> <tr> <td>i) आकर्षक प्रारंभ</td> <td>1</td> <td rowspan="4" style="vertical-align: middle;">5</td> </tr> <tr> <td>ii) विषय ज्ञान</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>iii) भाषा सौंदर्य</td> <td>1</td> </tr> <tr> <td>iv) शेवट.</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	i) आकर्षक प्रारंभ	1	5	ii) विषय ज्ञान	2	iii) भाषा सौंदर्य	1	iv) शेवट.	1														
i) आकर्षक प्रारंभ	1	5																						
ii) विषय ज्ञान	2																							
iii) भाषा सौंदर्य	1																							
iv) शेवट.	1																							